

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 21Pc/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121206577
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Porubánová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3121206577.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Tatianou Porubánovou v právnej veci navrhovateľa (osoby povinnej platiť výživné) G.. H. F., narodeného XX.XX.XXXX, bytom v S. U. XXX, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou PACTIO s. r. o., so sídlom v Trenčianskej Turnej, Lúčna 491, IČO 36 862 452, za ktorú koná Mgr. Tomáš Dohál, proti odporcom 1/ X. F., narodenej XX.XX.XXXX, bytom v N., N. XX/XXX, 2/ P. F., narodenému XX.XX.XXXX, bytom v N., N. XX/XXX, zastúpeného X. F., bytom v N., N. XX/XXX, o zníženie výživného takto

rozhodol:

I. Z m e ň u j e s a uznesenie Okresného súdu Trenčín zo dňa 11.10.2018 č.k. 21Pc/13/2018-82 tak, že sa znižuje vyživovacia povinnosť navrhovateľa k odporkyňi 1/ zo sumy 180 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne s účinnosťou od 05.05.2022.

II. Z m e ň u j e s a rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 18.05.2017 č.k. 31P/177/2016-91 tak, že sa znižuje vyživovacia povinnosť navrhovateľa k odporcovi 2/ zo sumy 100 eur mesačne na sumu 80 eur mesačne s účinnosťou od 05.05.2022.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa domáhal, aby súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť k odporkyňi 1/ zo sumy 180,00 eur mesačne na sumu 100,00 eur mesačne a k odporcovi 2/ zo sumy 100,00 eur mesačne na sumu 80,00 eur mesačne s účinnosťou od 05.05.2022. Poukázal na to, že je v zlej finančnej situácii, v minulom roku od októbra do decembra bol psychiatricky liečený pre stredne ťažkú depresiu a poruchu osobnosti. Je trestne stíhaný pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, spis je na súde, je vytýčené pojednávanie, vec sa týka druhej manželky, s ktorou je v súčasnosti v rozvodovom konaní. V súčasnosti má navrhovateľ vyživovaciu povinnosť k 4 deťom, okrem odporcov aj k S. a X. z druhého manželstva, kde bolo neodkladným opatrením tunajšieho súdu určené výživné na sumu 130,00 eur pre X. a 80,00 eur pre S.. Vyššie výživné na dcéru X. je z toho dôvodu, že ide o zdravotne postihnuté dieťa, navštevujúce školu pre autistické deti. Pod sp. zn. 32P/122/2022 prebieha rozvodové konanie, kde sa bude prehodnocovať aj vyživovacia povinnosť. Od 28.07.2022 poberá navrhovateľ nemocenské dávky cca v sume 800,00 eur mesačne. Prakticky v tento deň bol prepustený z posledného zamestnania. Vychádzajúco z všetkých výdavkov navrhovateľ prakticky nemá z čoho žiť, boli podané trestné oznámenia zo strany dcéry X. pre neplatenie vyživovacej povinnosti, to finančne vysporiadal jeho otec, v súčasnosti je druhé trestné oznámenie od syna P. pre neplatenie vyživovacej povinnosti. Vlastní rodinný dom v S. U., ktorý je v

BSM s druhou manželkou, bolo potrebné splácať hypotéku, ktorá vzhľadom na situáciu splácaná nie je, pravdepodobne dôjde k predčasnej splatnosti, v zásade mu hrozí osobný bankrot.

2. Odporkyňa 1/ nesúhlasila so znížením vyživovacej povinnosti s poukazom na to, že má výdavky so štúdiom, je v 6. ročníku štúdia na vysokej škole. Podávala trestné oznámenie, pretože z výživného bolo platené viac mesiacov len 40,00 eur. Po krokoch polície došlo k tomu, že nedoplatok bol uhradený a výživné v celom rozsahu bolo uhradené do konca roka. V tomto roku opätovne dostala iba 40,00 eur, obdobné nedoplatky mal aj brat, ktorý rovnako podal trestné oznámenie. S otcom prakticky nie je v kontakte, v žiadnom, už 7 alebo 8 rokov. Jeho stanovisko k plateniu výživného na jej osobné oslovenie bolo negatívne, s tým že sa nemajú o čom baviť.

3. Odporca 2/ rovnako nesúhlasil so znížením vyživovacej povinnosti, súhlasil so všetkým, čo uviedla jeho sestra, v jeho prípade pre neplatenie výživného trestné stíhanie ešte prebieha, nedoplatky uhradené doposiaľ nemá a v januári 2023 na rozdiel od sestry nedostal ani 40,00 eur. Študuje na vysokej škole v prvom ročníku.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, odporcov, svedkyne D. F., oboznámil podstatný obsah predložených a súdom zadovaných listinných dôkazov a obsah spisov tunajšieho súdu sp. zn. 32P/122/2022, 21Pc/13/2018 a 31P/177/2016.

5. Navrhovateľ uviedol, že sa rozviedol s prvou manželkou niekedy v r. 2006 - 2007, z tohto manželstva pochádzajú dve deti, odporcovia. O výške vyživovacej povinnosti bolo rozhodované aj po rozvode, ale v tom čase bol zamestnaný ako informatik v Slovenských elektrárnach, z tohto pracovného pomeru ho prepustili k 31.12.2020. Pracovný pomer bol ukončený po 12 rokoch z organizačných dôvodov. Od tej doby prakticky do 28.07.2022, kedy ho prepustili z posledného zamestnania mal asi 7 zamestnaní, krátkodobých, mal práce na dohodu a podobne, medzitým bol asi 6 mesiacov celkom vedený ako nezamestnaný na úrade práce. V poslednom zamestnaní pracoval necelé tri mesiace, pracoval tam ako IT technik. Nezvládal situáciu v súvislosti s trestným stíhaním, naháňali ho banky, v zamestnaní robil chyby, nezvládal prácu z dôvodu celkovej depresie. Od prepustenia zo zamestnania doteraz je PN, začal chodiť po lekároch, problémy s depresiou má už viac rokov, od októbra bol v psychiatrickej liečebni, bolo to dva mesiace, od začiatku októbra do začiatku decembra. Vo výkone väzby bol od 09.07.2021 do 20.08.2021. Niekedy v r. 2010 uzavrel manželstvo so X., z tohto manželstva sa narodili deti X. a S.. Trestné oznámenie podala na neho manželka, že ju psychicky týra a podobne, má dôkazy o tom, že to tak nie je a predloží ich súdu. Počas druhého manželstva do BSM nadobudli rodinný dom, musela sa zobrať hypotéka 98.000,00 eur, navýšená na cca 120.000,00 eur a stavebný úver 50.000,00 eur. Dom sa kúpil hotový. Navyše bral z donútenia a súhlasom manželky spotrebné úvery, celkom asi 5 úverov. Jeden z úverov bol na 30.000,00 eur, ďalší bol na 10.000,00 eur, ostatné si nepamätá. K úverom ho prinútila manželka, vyhrážala sa, že odíde s deťmi a podobne. So splácaním úverov mu manželka nepomáha od decembra 2020. 17.01.2021 sa druhá manželka odsťahovala. Od tej doby manželské spolužitie neobnovili, neustále ho krivo udáva na polícii. Druhá manželka je zamestnaná ako zdravotná sestra v dome opatrovateľskej služby. Mal som 2 motorové vozidlá, nemal na poisťku, preto jedno odhlásil z evidencie, je pokazené a nepodarilo sa mu ho predať. Druhé motorové vozidlo je Opel Zafira, r. výroby 2015, ktoré kúpil ojazdené za 9.900,00 eur. Na lieky mesačne dopláca cca 30,00 eur, ide o lieky na psoriázu a zhoršený psychický stav. Dochádza pravidelne k 4 lekárom, obvodnej lekárke a kožnej lekárke v Trenčíne, psychiatricke v Novom Meste nad Váhom a psychologičke v Bánovciach nad Bebravou. Pokiaľ ide o výživné k dcére X. toto bolo v celej výške uhradené do konca minulého roka, nedoplatok zaplatil otec zo svojich úspor, pokiaľ ide o syna P., platieval som mu 40,00 eur, tento mesiac nič, pretože nemal peniaze. Pokiaľ ide o deti z druhého manželstva, tým zatiaľ nezaplatil vôbec nič, nemá z čoho. S deťmi od istého času prestali komunikovať, bola doba, keď mali kontakty spolu všetky 4 deti. Naposledy boli v kontakte pred 4 rokmi. Od tej doby deti nejavili žiadny záujem o spoločné stretnutie.

6. Odporkyňa 1/uviedla, že posledný krát bolo rozhodované o výživnom pre ňu v čase, keď bola študentkou prvého alebo druhého ročníka vysokej školy. V súčasnosti je študentkou 6. ročníka Lekárskej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Býva s ďalšími nájomníkmi v byte, čo sa cenovo vyrovná platbám za internát. Domov chodí podľa situácie každý víkend alebo každý druhý. Cestovné je pohyblivé podľa toho ako často ide domov a podľa výšky ceny cestovného, ktoré kolíše. Stravuje sa v nemocničnej jedálni, prípadne si jedlo zabezpečí sama. Pokiaľ ide o študijnú literatúru, má dostupnú knižnicu, niečo sa dá zohnať online, niečo si vytlačí, čo súvisí s tým, že je to pre ňu lepšie, tam sú maximálne

10. Zo spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 32P/122/2022 bolo zistené, že neodkladným opatrením zo dňa 26.10.2022 bola navrhovateľovi uložená povinnosť platiť výživné maloletému S. 80,00 eur mesačne a malotej X. 130,00 eur mesačne. Pre potreby tohto rozhodnutia bolo zistené, že maloletý S. má 11 rokov, navštevuje 5. ročník základnej školy. Je dispenzarizovaný v alergologickej ambulancii. P. X. má 8 rokov a navštevuje 1. ročník Súkromnej základnej školy pre žiakov s autizmom, kde matka hradí školné vo výške 230,00 eur mesačne. Dispenzarizovaná je v alergologickej a nefrologickej ambulancii. Otec poberá v súčasnosti nemocenské dávky vo výške 804,60 eura. V čase od 01.06.2022 do 29.07.2022 pracoval v obchodnej spoločnosti Legia, a.s. Trenčín. Pracovný pomer u tohto zamestnávateľa, ktorý trval od 01.06.2022 do 29.07.2022, s priemerným mesačným príjmom 771,44 eura, bol ukončený podľa § 72 ods. 1 Zákonníka práce. Zamestnávateľ ukončil pracovný pomer so zamestnancom v skúšobnej dobe ku dňu 29.07.2022. Dôvodom výpovede bola nespôľahlivosť a neodbornosť vykonanej práce, riešenie súkromných záležitostí počas pracovnej doby s opustením určeného pracoviska. Predtým v období od 15.03.2022 do 31.05.2022 bol zamestnaný v CX., kde dosahoval priemerný mesačný príjem 953,00 eur mesačne. Matka detí pracuje ako zdravotná sestra, jej zamestnávateľom sú Sociálne služby mesta Trenčín, m.r.o. s priemerným mesačným príjmom 1.000,00 eur netto.

11. Navrhovateľ si vyčíslil pravidelné mesačné výdavky sumou 805,73 eur. Do tejto sumy zahrnul okrem iných v súčasnosti určené výživné na 4 deti celkom 490,00 eur, náklady na cestovné k lekárom a na lieky 40,00 eur, náklady na bývanie cca 115,00 eur, cca 80,00 eur na TV, mobil, internet a antivírusovú ochranu. Odporkyňa 1/ si vyčíslila pravidelné mesačné výdavky na cestovné, nájomné Olomouc, stravu a drogériu, O2 paušál, lieky, ISIC kartu a Union poistenie sumou celkom 360,80 eur. Odporca 2/ si vyčíslil pravidelné mesačné výdavky na cestovné, nájomné Olomouc, stravu a drogériu, Orange paušál, lieky, ISIC kartu a Union poistenie sumou celkom 346,60 eur.

12. Navrhovateľ od 30.07.2022 do decembra 2022 poberal nemocenské dávky, mesačne 804,60 resp. 831,40 eur. V spoločnosti D. bol zamestnaný od 01.06.2022 do 29.07.2022, za toto obdobie dosiahol čistý zárobok 1 542,87 eur. Pracovný pomer bol skončený v skúšobnej dobe pre nespôľahlivosť a neodbornosť. Matka odporcov dosahuje priemerný mesačný zárobok 1 376,34 netto.

13. Podľa § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len "ZoR"), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

14. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1, 2 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

16. Podľa § 77 ods. 1 ZoR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách oprávneného (navrhovateľa) aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ktoré však vždy limitujú uspokojovanie odôvodnených potrieb oprávneného. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb oprávneného, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania oprávneného, rozvojom jeho záujmov, prípravy na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t. j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku oprávneného a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah je potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom. Aj pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného. Podstatnými skutočnosťami pre posúdenie možností a schopností povinného plniť si vyživovaciu povinnosť sú aj okolnosti týkajúce sa jeho majetkových pomerov, ktoré treba posudzovať komplexne.

18. Na strane oprávneného subjektu sú teda relevantné odôvodnené potreby, na strane povinného sa preskúmavajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery. V súlade s princípom potenciality príjmov na uvedené hľadiská súd u povinného prihliada aj v prípade, ak sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako v prípade neprimeraných majetkových rizík, ktoré na seba povinný berie. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej schopnosti a rozumieme nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Z tohto hľadiska sa schopnosti skúmajú ako faktické príjmy a výdavky povinného. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolaní. Zákon umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Zdôvodnenie je v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného. Relevanciu v zmysle následkov potenciality možno jednotlivým prípadom priznať len za podmienky, ak k takému konaniu nedošlo zo špekulatívneho, ale závažného dôvodu. Následkom princípu potenciality (ak sa nepreukáže ospravedliteľný dôvod) je skutočnosť, že súd pri určovaní výšky výživného vychádza z potenciálneho príjmu, t.j. príjmu pred zmenou zamestnania, príjmu, aký by dosahoval vo vyššie ohodnotenej pozícii, z príjmu, ktorý dosahoval pred rozviazaním pracovného pomeru, resp. z majetkových pomerov, ako by obsahovali predmetné majetkové podstaty v prípade vzdania sa majetkového prospechu.

19. Na základe vykonaného dokazovania a v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona o rodine súd dospel k záveru, že návrh na zníženie výživného bol dôvodný. Posledný krát bolo rozhodované o výške vyživovacej povinnosti v roku 2018 pre odporkyňu 1/ a v roku 2017 pre odporcu 2/. V tej dobe mal navrhovateľ stabilné, dlhodobé zamestnanie, o ktoré neprišiel vlastným zavinením, mal rovnaký počet vyživovacích povinností ako v súčasnosti. Možno konštatovať, že na strane oboch odporcov došlo k zmene pomerov už len z pohľadu plynutia času, k výraznejšej zmene pomerov došlo u odporcu 2/ tým, že začal študovať na vysokej škole. To by skôr znamenalo zmenu výšky vyživovacej povinnosti k vyššiemu výživnému, bolo ale potrebné zohľadniť aj tú skutočnosť, že k zásadnej zmene pomerov došlo aj na strane povinného, teda navrhovateľa. Tento je dlhodobo práceneschopný, čo samo o sebe znamená nemožnosť hľadať si zamestnanie, kde by mohol dosiahnuť vyšší príjem, jeho jediným príjmom sú nemocenské dávky, ktorých výška je obmedzená zákonnou úpravou. Navrhovateľ má v súčasnosti vyživovaciu povinnosť k 4 deťom celkom vo výške 490,00 eur mesačne, pri nemocenských dávkach za posledných 5 mesiacov priemerne cca 820,00 eur mesačne mu zostáva na základné životné potreby 330,00 eur mesačne. Od 15.03.2022 do 31.05.2022 mal zo zamestnania čistý mesačný príjem 953,00 eur, od 01.06.2022 do 29.07.2022 mal zo zamestnania čistý mesačný príjem 771,44 eur. Aj dosahovaný príjem zo zamestnania navrhovateľovi nechával na jeho nevyhnutné osobné potreby minimálnu sumu. Súd preto v zmysle návrhu znížil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k odporcom 1/ a 2/ a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

20. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1, 2, 3 CSP "odvolacie dôvody" (ods.1) odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(ods.2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(ods.3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP "Novoty v odvolacom konaní" - prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie